

MATURA Z VISTULĄ

POWTÓRKA Z WOS-u

Autor: dr Bartłomiej E. Nowak,
wykładowca na kierunku Stosunki Międzynarodowe
AFiB Vistula

PARTNER STRATEGICZNY

Perspektywy

PATRON MEDIALNY

oto**uczelnie**

Akademia Finansów i Biznesu Vistula
Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula
Studia globalnych możliwości

vistula.edu.pl
vistulahospitality.edu.pl

POWTÓRKA Z WOS-u

W tym e-booku znajdziesz 3 maturalne pytania i zagadnienia z WOS-u, które sprawiają maturzystom najwięcej problemów - w 2020 r. miały najniższy procent poprawnych rozwiązań lub odpowiedzi.

To tzw. „maturalne pewniaki”.

Z naszą pomocą poradysz sobie z nimi, przejdziesz przez nie suchą stopą. Odpowiedzi na nie opracował dr Bartłomiej E. Nowak, ekspert AFiB Vistula, wykładowca na Stosunkach Międzynarodowych.

Jeśli wybrałeś na maturze WOS, ten kierunek i specjalności, które w jego ramach są realizowane, mogą być dla Ciebie interesujące.

W zbiorze najtrudniejszych zagadnień/pytań maturalnych znalazły się zadania otwarte wymagające podania nazw polskich organów samorządu terytorialnego i poprawnego przypisania organów samorządu gminnego do podanego przepisu prawnego:

PYTANIE 1

DO KAŻDEGO PONIŻSZEGO PRZEPISU PRAWNEGO DOPISZ NAZWĘ WŁAŚCIWEGO ORGANU GMINY. STAWIAJ WYRAŻNE GRANICE INNYM.

PRZEPIS 1:

Do wyłącznej właściwości tego organu w gminie wiejskiej należy m.in.: uchwalanie statutu gminy; uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu.

ODPOWIEDŹ: ten organ to Rada Gminy.

Warto przeczytać więcej: <https://tiny.pl/r8r7g>

PRZEPIS 2:

Ten organ jest organem wykonawczym w gminie (niebędącej miastem na prawach powiatu), w której siedziba władz znajduje się w mieście położonym na terytorium tej gminy. Dz.U. 1990, nr 16, poz. 95, z późn. zm. (stan prawny na 25 lutego 2020 r.).

Odpowiedź: ten organ to Burmistrz.

Zwróć uwagę, że organ wykonawczy w gminie zależy od ilości mieszkańców danej gminy (Dz.U.2020.713 t.j. Akt obowiązujący, wersja od: 13 listopada 2020 r.):

a. Organem wykonawczym gminy jest **wójt**.

b. **Burmistrz** jest organem wykonawczym w gminie, w której siedziba władz znajduje się w mieście położonym na terytorium tej gminy

c. W miastach powyżej 100 000 mieszkańców organem wykonawczym jest **Prezydent miasta**. Dotyczy to również miast, w których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezydent miasta był organem wykonawczo-zarządzającym.

Wójtem, burmistrzem, prezydentem miasta nie może być osoba, która nie jest obywatelem polskim.

PYTANIE 2

ORGANY WŁADZY SĄDOWNICZEJ W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ:

Podaj nazwy sądów i podstawowy zakres rozpatrywanych spraw:

Sądy I instancji:

ODPOWIEDŹ

- sąd rejonowy, sąd okręgowy.

Sądy II instancji:

ODPOWIEDŹ

- sąd okręgowy, sąd apelacyjny.

Sądownictwo powszechne w RP jest dwuinstancyjne. Oznacza to, że osoba, która nie jest zadowolona z rozstrzygnięcia jej sprawy przez sąd, może odwołać się od tego orzeczenia (wyroku, postanowienia). Może wystąpić do sądu wyższej instancji (nazywanego sądem odwoławczym) o zmianę tego orzeczenia.

Sądy rejonowe są jednostkami sądownictwa najbliższymi dla obywateli. Rozpatrują wszystkie sprawy, z wyjątkiem zastrzeżonych dla sądu okręgowego.

Sądy okręgowe są sądami I instancji tylko w niektórych kategoriach spraw. Natomiast są sądami odwoławczymi (czyli sądami II instancji) dla orzeczeń wydanych przez sądy rejonowe.

Sądy II instancji (odwoławcze) zajmują się zaskarżoną częścią sprawy i mogą:

- utrzymać w mocy zaskarżone orzeczenie - co oznacza, że obowiązuje orzeczenie, które zaskarżyliśmy;
- zmienić zaskarżone orzeczenie - co oznacza wydanie nowego orzeczenia w sprawie;
- uchylić je i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji - co znaczy, że sprawa zacznie się od początku.

Najtrudniejsze w maturze z WOS 2020 okazały się również zagadnienia związane ze wspólnotą europejską.

PYTANIE 3

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA:

- a. Przypisz odpowiedni biogram do nazwiska jednego z głównych ojców-założycieli zjednoczonej Europy
- b. Podaj pełne nazwy najważniejszych traktatów oraz oficjalne nazwy, jakie stosuje się mówiąc o wspólnocie europejskiej

ODP. A

Biogramy ojców-założycieli zjednoczonej Europy.

Oto 4 osoby spośród tej jedenastki, które miały największy wpływ na powstanie Wspólnot europejskich, a zarazem bez których nie byłoby możliwe powstanie tej wspólnoty i późniejszej Unii Europejskiej. Nazywa się ich również Ojcami współczesnej Europy.

KONRAD HERMANN JOSEF ADENAUER (1876 -1967)

Przez wiele lat przed II wojną światową pracował w administracji miejskiej Kolonii. Zaczynał jako adiunkt, by po kilkunastu latach, w 1917 r. zostać nadburmistrzem. Funkcję tę sprawował aż do 1933 r., kiedy to musiał opuścić Kolonię, pozbawiony swej funkcji przez nazistów. Równolegle z urzędem nadburmistrza sprawował funkcję przewodniczącego Pruskiej Rady Państwa (1920 - 1932). W 1944 r. został aresztowany w związku z podejrzeniami o spisek na życie Hitlera. Po wojnie znów aktywny na scenie politycznej. W 1946 r. zakłada Unię Chrześcijańsko-Demokratyczną (CDU). Pozostaje przewodniczącym tej partii przez następne 20 lat – do 1965 r. Od 1949 r. zasiadał w Bundestagu. W latach 1949 - 1963 sprawuje urząd kanclerski RFN, równolegle pełniąc (w latach 1951 - 1955) funkcję ministra spraw zagranicznych. W 1953 r. mianowany honorowym przewodniczącym Ruchu Europejskiego. Adenauer był gorącym zwolennikiem integracji europejskiej, widząc w tym zarówno duże możliwości dla Europy, jak też szansę dla Niemiec na powrót do rodziny krajów europejskich. **Przyczynił się do powstania Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.** Zabiegał o aktywne uczestnictwo Niemiec w procesie jednoczenia Europy. Za jego rządów jako kanclerza, Niemcy stały się członkiem Rady Europy oraz wszystkich trzech wspólnot: EWWiS, EWG i EURATOM-u.

JEAN MONNET (1888 - 1979)

W czasie I wojny światowej szef Misji francuskiego Ministerstwa Handlu i Transportu Morskiego w Londynie. W latach 1919 - 1921 pierwszy zastępca Sekretarza Generalnego Ligi Narodów. Podczas II wojny światowej oficjalny przedstawiciel Francji w USA. W 1947 r. mianowany na stanowisko Pełnomocnika Planu Modernizacji Francji. Zaangażowany czynnie na rzecz popularyzacji idei zjednoczonej Europy. Zwolennik idei integracji, skupionej na wybranych odcinkach polityki europejskiej. **Autor planu – zwanego planem Schumana** – polegającego na oddaniu pod międzynarodową kontrolę produkcji węgla i stali, co m.in. umożliwiło podpisanie w 1951 r. Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, pierwszej z trzech wspólnot europejskich. Założył w 1955 r. Komitet na Rzecz Stanów Zjednoczonych Europy. Organizacja ta zmierzała do gospodarczego zjednoczenia sześciu państw europejskich. Działania Monneta przyczyniły się do powstania tzw. raportu Spaaka, który stał się bezpośrednim impulsem powołania dwóch kolejnych wspólnot: Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (1957). Stał na czele Komitetu Akcji na Rzecz Stanów Zjednoczonych Europy aż do 1975 r., wspierając czynnie proces integracji europejskiej.

ROBERT SCHUMAN (1886 - 1963)

Karierę polityczną rozpoczął w 1919 r. W roku 1946 nominowany na ministra finansów Francji. W następnym roku zostaje premierem, by po niespełna rocznym okresie sprawowania tej funkcji otrzymać stanowisko ministra spraw zagranicznych, które piastował do 1952 r. Francja, dzięki zręczności i wysokiej kulturze politycznej, z jaką Schuman działał na arenie międzynarodowej, odegrała znaczącą rolę jako promotor idei integracji europejskiej. Schuman urzeczywistnił koncepcję Jeana Monneta, **przyczyniając się do powstania Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali** (1951 r.). Popierał również przystąpienie Francji do EWG i Euratom-u. Przewodniczący Ruchu Europejskiego (1955 r.). Członek, a następnie, w latach 1958 - 1960, przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

PAUL-HENRI SPAAK (1899 - 1972)

Jeden z liderów Belgijskiej Partii Socjalistycznej. Sprawował funkcję ministra i premiera w rządzie belgijskim. W okresie powojennym zaangażowany w propagowanie idei zjednoczonej Europy. Od 1947 r. przewodniczył Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej, której powierzono zarządzanie funduszami Planu Marshalla. Uczestniczył w Kongresie Europejskim w Hadze (1948). Przewodniczył powołanej w 1955 r. na konferencji w Mesynie grupie ekspertów, której zadaniem było przygotowanie podstaw integracji gospodarczej sześciu krajów europejskich. Dokument – tzw. raport Spaaka, rezultat prac grupy, stanowił rozwinięcie koncepcji Jeana Monneta. **Grupa Spaaka, rezultat prac grupy, stanowił rozwinięcie koncepcji Jeana Monneta. Grupa Spaaka przyczyniła się do powstania Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej oraz trzeciej ze wspólnot – EURATOM-u.** Niepowodzeniem zakończyły się powołania Europejskiej Wspólnoty Obronnej oraz Europejskiej Współpracy Politycznej. Ważnym wkładem w budowanie światowego systemu bezpieczeństwa były działania Spaaka, zmierzające do utworzenia Paktu Północnoatlantyckiego. W latach 1957 - 1961 Spaak sprawował funkcję sekretarza generalnego NATO.

ODP. B

Wyróżniamy 3 Wspólnoty Europejskie:

- 1. EWG** - Europejska Wspólnota Gospodarcza (rozpoczęło swą działalność z dniem 1 stycznia 1958, na podstawie **Traktatów Rzymskich** podpisanych 25 marca 1957).
- 2. EWWiS** - Europejska Wspólnota Węgla i Stali (**Traktat Paryski** z 18 kwietnia 1951).
- 3. EURATOM** - Europejska Wspólnota Energii Atomowej (powstała na mocy traktatów rzymskich 25 marca 1957 r. Decyzja o powstaniu Euratomu zapadła podczas obrad konferencji meryńskiej w 1955 roku. Jej instytucje pierwotnie, takie jak Rada Ministrów Euratomu, Zgromadzenie Parlamentarne Euratomu czy też Komisja, zostały po powstaniu EWG na mocy tzw. **Traktatu Fuzyjnego**, od 1967 r. połączone z odpowiednimi organami pozostałych dwóch Wspólnot i są obecnie wspólnymi instytucjami Unii Europejskiej).

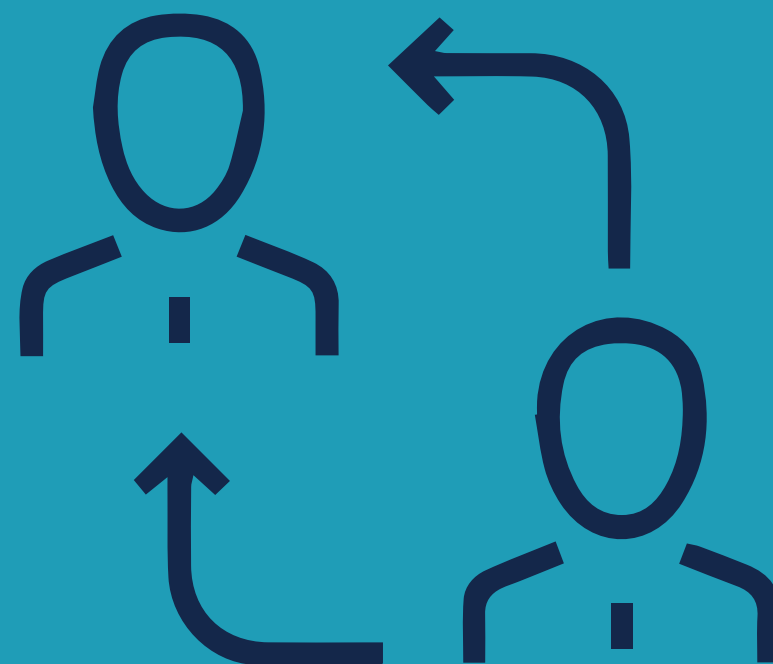

INDYWIDUALNA KONSULTACJA TELEFONICZNA

W Vistuli dbamy o każdego studenta, ale najpierw zaczynamy od... Ciebie! Jeśli trudno Ci się zdecydować na to, co wybrać po maturze, porozmawiaj z naszym ekspertem. Konsultacje są **bezpłatne i bezpieczne** (telefon lub mail). Zarejestruj się już dziś.

<https://www.vistula.edu.pl/konsultacje>

Z VISTULĄ OGARNIESZ PROJEKT MATURA BEZ STRESU

Chcesz zmniejszyć stres maturalny do niezbędnego motywującego minimum? Potrzebujesz praktycznych, sprawdzonych rozwiązań? Sprawdź zatem nasze...

POZOSTAŁE WEBINARZY MATURALNE

<https://www.vistula.edu.pl/matura>

Akademia Finansów i Biznesu Vistula
Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula
Studia globalnych możliwości

[vistula.edu.pl](https://www.vistula.edu.pl)
[vistulahospitality.edu.pl](https://www.vistulahospitality.edu.pl)